

12. Ulosottovirasto

Henkilökunta. Virastossa oli v. 1961 14 ulosottomiehen virkaa, joista yksi tilapäinen. Johtavana kaupunginvoutina oli edelleen varat. Juho Ståhlberg ja muina kaupunginvouteina samat henkilöt kuin v. 1960. Keskusosaston päällikkönä ja tilittävänä kaupunginvoutina toimi 14. 2. lähtien varat. Per-Erik Gustafs, joka siihen saakka oli hoitanut sanottua virkaa virkaatekevänä.

Viraston henkilökunnassa tapahtui kertomusvuoden aikana mm. seuraavat muutokset: verosaatavain osastolla ulosottoapul. Johan Berglund siirtyi eläkkeelle 1. 10. Näin vapautuneeseen ulosottoapulaisen virkaan nimitettiin samasta päivästä lukien tp. ulosottoapul. Toivo Matti Sivonen.

Rikostuomioiden täytäntöönpano-osastolla ulosottoapul. Erkki Kokko siirtyi eläkkeelle 1. 4. Näin vapautuneeseen ulosottoapulaisen virkaan nimitettiin 1. 5. lukien tp. ulosottoapul. Hans Buddas ja vm. tilapäiseen virkaan samasta päivästä lukien viraston vahtimest. Jaakko Mankala. Tp. ulosottoapul. Nils Norres sai pyynnöstä eron 15. 1. ja näin vapautuneeseen virkaan nimitettiin Pekka Satama 1. 7. lukien.

Esikaupunki- ja palkanulosmittausosaston ulosottoapulaisen tp. virkoihin nimitettiin 14. 1. lukien Ivar Santala sekä Veikko Viitanen 1. 6. lukien ja Kaarlo Lanki 1. 7. alkaen.

Rikostuomioiden täytäntöönpano-osaston tp. toimistoapulaisen virkaan valittiin 1. 2. lukien toimistoapul. Vieno Bergholm.

Keskusosaston toimistoapulaiset Irma Saarimäki ja Leena Saurila erosivat virastaan vastaavasti 1. 5. ja 1. 9. lukien. Heidän tilalleen valittiin toimistoapulaiset Kaija Pitkänen, Maire Tainio, Mary Hagman ja Aino Kärkkäinen. Keskusosaston vahtimestarin avoimeksi tulleeseen vakinaiseen virkaan valittiin 1. 9. lukien tp. vahtimest. Stig Lindén ja hänen vapautuneeseen tp. virkaansa 1. 12. lukien Aki Hopea.

Viraston henkilökunnan lukumäärä, palvelussuhde ja jakautuminen eri osastoille ilmenee seuraavasta yhdistelmästä:

1. 1. 1961	Vakinaisia viranhaltijoita	Tilapäisiä viranhaltijoita	Työsopimus- suhteessa olevia	Yhteensä
—	2	—	—	2
I osasto	10	1	—	11
II »	40	6	2	48
III »	15	3	—	18
IV »	30	9	3	42
Keskusosasto	43	10	7	60
Yhteensä	140	29	12	181

31. 12. 1961	Vakinaisia viranhaltijoita	Tilapäisiä viranhaltijoita	Työsopimus- suhteessa olevia	Yhteensä
—	2	—	—	2
I osasto	10	1	—	11
II »	40	6	2	48
III »	15	2	1	18
IV »	31	10	1	42
Keskusosasto	42	10	11 ¹⁾	63
Yhteensä	140	29	15	184

Muutokset henkilökunnan lukumäärässä eri osastoilla johtuivat myös siitä, että vuoden alussa hajoitettiin keskusosaston alainen ns. maaseuturyhmä, jossa viraston perustamisesta lukien oli hoidettu kaikki muilta paikkakunnilta saapuneet julkisoikeudellisten saamisten virka-avunpyynnöt. Vanha organisaatio oli nim. osoittautunut epätydyttäväksi, sillä perintää hoitavat kaupunginvoudit eivät pystyneet välittömästi valvomaan näiden asioiden hoitoa keskusosaston pitäessä kortistoa. Vuoden vaihteessa vireillä olleista asioista kirjoitettiin uudet kortit, jotka jaettiin molemmille julkisoikeudellisia saamia periville osastoille. Tilityksestä huolehtiminen jäi edelleen keskusosaston tehtäväksi. Hajoitetusta ryhmästä siirrettiin verosaa-tavain osastolle yksi työsopimussuhteessa oleva toimistoapulainen sekä esikaupunki- ja palkanulosmittausosastolle yksi vakinainen ja yksi työsopimussuhteessa oleva toi-mistoapulainen, kun taas keskusosastolle jäi tilityksiä hoitamaan yksi vakinainen ja yksi tp. toimistoapulainen.

Viraston toimistoapulaisten konekirjoitustaidon parantamiseksi esitettiin kau-punginhallitukselle konekirjoituksen alkeiskurssien järjestämistä ko. toimistoapulai-sille. Tähän kaupunginhallitus myöntyi 6. 4. Kurseille osallistui kaikkiaan 16 toi-mistoapulaista.

Viraston talous. Kertomusvuoden talousarviossa oli ulosottoviraston käyttöön myönnetty yhteensä 170 887 240 mk. Vuoden varrella myönnettiin palkankorotuk-sia ym. menoja varten 7 677 240 mk, joten käytettävissä oli kaikkiaan 178 564 982 mk. Tästä määrästä käytettiin 170 059 700 mk, joten säästöä jäi 8 505 282 mk.

Viraston toiminta. K e s k u s o s a s t o. Keskusosastoon saapui postitse tai jä-tettiin 10 865 (10 132) asiaa (v:n 1960 luvut suluissa), joissa pyydettiin velkatuomion, päätöksen, maksamismääräyksen, aviopuolisolle tai lapselle suoritettavaa elatusapua koskevan sopimuksen täytäntöönpanoa taikka vähittäismaksukaupasta annetun

¹⁾ Näistä yksi osapäivätyössä.

12. Ulosottovirasto

tai muun lain nojalla virka-apua. Nämä täytäntöönpano- ja virka-apuasiat jaettiin yksityisoikeudellisten saatavain osaston sekä esikaupunki- ja palkanulosmittausosaston kesken siten, että edellisen osalle tuli 7 616 (7 120) asiaa eli 70.1 (70.2) % koko määrästä ja jälkimmäisen osalle 3 249 (3 012) eli 29.9 (29.8) %. Keskusosastolle tilitivät nämä osastot 31 204 (28 820) erässä yhteensä 418 494 024 (355 277 886) mk. Tilittävä kaupunginvouti tilitti kertomusvuonna yksityisoikeudellisissa asioissa hakijoille yhteensä 433 105 556 (358 122 626) mk.

Veroja, maksuja ja muita julkisoikeudellisessa järjestyksessä maksettaviksi pantuja tai sellaisiin verrattavia suorituksia, joiden ulosmittaus tapahtui ilman tuomiota tai päätöstä, saapui kertomusvuonna keskusosastolle seuraavasti:

Helsingin kaupungin rahatoimistolta:		kpl
Kunnallisverojäämiä	3 297	(48 330)
Uudenmaan lääninkonttorilta:		
Tulo- ja omaisuusverojäämiä	1 358	(23 971)
Tulo- ja omaisuusveron ennakkojäämiä	—	(6 903)
Helsingin verovirastolta:		
Verotuslain mukaisten verojen jäämiä	31 021	(13 896)
Eri toimeksiantajilta:		
Sekalaisia veroja ja maksuja	24 404	(23 872)
Muilta paikkakunnilta:		
Julkisoikeudellisia saamia virka-avunpyynnöin	35 013	(44 872)

Viraston perittäväksi jätettiin siis kertomusvuonna yhteensä 95 093 julkisoikeudellista saamista (161 844), yhteismäärältään 2 735 575 666 (3 879 384 587) mk.

Verosaatavain osaston sekä esikaupunki- ja palkanulosmittausosaston toimesta perittiin ja tilitettiin keskusosastolle, jonka lisäksi maksuvelvolliset maksoivat viraston kassaan taikka lähettivät postin välityksellä varoja seuraavasti:

	Maksueriä		mk
Helsingin kaupungille ...	36 547 (44 020)	vastaten	366 125 096 (560 981 474)
Valtiolle	46 737 (48 449)	»	1 278 781 244 (1 132 183 441)
Seurakunnille	23 727 (48 278)	»	84 278 787 (163 260 512)
Sekalaisia veroja ja maksuja	13 594 (9 883)	»	62 587 103 (66 162 378)
Muiden paikkakuntien toimeksiantajille	37 374 (17 924)	»	175 366 704 (124 172 866)
Yhteensä	157 979 (168 554)	vastaten	1 967 138 934 (2 046 760 671)

Näistä 157 979 erästä ulosottoapulaiset perivät suoraan maksuvelvollisilta 48 968 (58 994) erää sekä ulosmittasivat palkasta tai eläkkeestä 26 856 (32 504) erää, Helsin-

gin kaupungin rahatoimiston suorittamista kunnallisverojen palautuksista 1 007 (29 921) erää ja Uudenmaan lääninkonttorin suorittamista valtionverojen palautuksista 59 499 (19 741) erää. Viraston kassaan maksettiin 15 257 (21 530) erää ja postin välityksellä saapui 6 392 (5 864) erää. Kaikista maksuista oli kokonaissuorituksia 119 060 (123 820) ja osasuorituksia 38 919 (44 820).

Helsingin kaupungin kunnallisverojen perintä osoittaa, että kertomusvuoden tulos edelliseen vuoteen verrattuna lukumääräisesti laski 7 473 kpl:lla eli 17 % ja rahassa 194 856 378 mk:lla eli 34.7 %.

Valtion verojen pakkoperintä kertomusvuonna osoitti laskua perittyjen veroerien osalta 1 712 (2 085) kpl eli 3.5 (4.1), % mutta rahassa nousua 146 597 803 (laskua 80 497 435) mk eli 12.9 (6.6) %.

Kirkollisveroja perittiin 24 551 erää (23 006) vastaten 50.9 (32.3) % vähemmän ja rahassa 78 981 725 (88 658 698) mk vastaten 48.4 (35.2) % vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Helsingin kaupungissa maksuunpantuja veroja perittiin kertomusvuonna yhteensä 107 011 (140 747) erässä veronlisäyksineen 1 729 185 127 (1 856 425 427) mk eli 33 736 (21 243) erää ja 24.0 (13.1) % vähemmän sekä rahassa 127 240 300 (69 092 553) mk eli 6.9 (12.6) % vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Arvosteltaessa em. lukuja on kiinnitettävä huomiota siihen, että verojen yhdistäminen yhä tuntuvammin on vaikuttanut perintätehtävien lukumäärän vähenemiseen. Virastoon saapuneiden julkisoikeudellisten saamisten lukumäärä väheni v:een 1960 verrattuna yhteensä 66 751 (82 638) kpl:lla eli 41.2 (n. 32.5) % ja markkamäärä 1 143 808 921 (309 448 686) mk:lla eli 29.5 (7.4) %. Toisena tekijänä on otettava huomioon tarkempi menettely veroennakkojen määräämisessä, mistä johtuu, että perittävä markkamäärä oli alhaisempi kuin aikaisemmin. Myös kunnallisveron lopullisen veroäyrin hinnan määrääminen alhaisemmaksi kuin ennakkoveroäyrin hinta, on vaikuttanut samaan suuntaan. Toimeksiantojen lukumäärän väheneminen teki toisaalta mahdolliseksi perinnän tehostamisen.

Varattomuuden, tuntemattoman osoitteen tai muiden syiden vuoksi palautettiin keskusosastolle perimiskortteja seuraavasti:

	Perimiskortteja kpl		mk
Helsingin kaupungin	12 267 (24 967)	vastaten	369 769 590 (566 369 794)
Valtion	9 333 (14 363)	»	521 120 147 (712 460 154)
Seurakuntien	6 748 (17 461)	»	22 752 363 (59 128 982)
Sekalaisia veroja ja mak- suja	8 227 (8 953)	»	206 396 571 (277 050 545)
Maaseudulta saapuneita toimeksiantoja	14 756	»	220 502 104
Toisille paikkakunnille lä- hetettiin perittäviksi ...	12 061 (10 762)	»	205 877 251 (143 750 793)
<hr/>			
	Yhteensä 63 392 (76 506)	vastaten	1 546 418 026 (1 758 760 268)

Keskusosastolla vastaanotettiin siis kertomusvuonna verojen ja maksujen tilityksiä 157 979 (168 554) erässä 1 967 138 934 (2 046 760 671) mk, sekä palautettiin

tai siirrettiin muualle perittäviksi 63 392 (76 506) erässä 1 546 418 026 (1 758 760 268) mk eli käsiteltiin yhteensä 221 371 (245 060) erässä 3 513 556 960 (3 805 520 939) mk.

Edellä olevasta ilmenee, että toimeksiantajille palautettiin kertomusvuonna to-
dettujen perimisesteitten vuoksi yhteensä 28 348 (56 791) Helsingin kaupungissa
maksuunpannun veron perimiskorttia vastaten verona 913 642 100 (1 337 958 930)
mk, toisin sanoen 28 443 perimiskorttia eli 50.1 % vähemmän ja rahassa 424 316 830
mk eli 31.7 % vähemmän kuin v. 1960.

Estetodistuksin palautetut perimiskortit jakautuivat eri estelajien mukaan pro-
sentuaalisesti seuraavasti: varattomuus 32.4 (39.2) %, tuntematon osoite 27.1
(26.2) %, sekalaiset esteet 21.5 (18.3) % ja virka-avunpyynnöin edelleen toimitetut
19.0 (16.3) %. Näiden lukujen suhteen on otettava huomioon, että kertomusvuonna
jätettiin uudelleen perittäviksi ne v:n 1955 kunnallisverojen perimiskortit, jotka edel-
lisen neljän vuoden kuluessa oli palautettu varattomuustodistuksin keskusosastolle.
Näistä uudelleen jaetuista korteista palautettiin vielä samana vuonna suurin osa,
koska vero vanhentui kertomusvuoden päättyessä.

Kaupunginvaltuusto oli 19. 10. 1960 päättänyt mm., että kaupungin palveluk-
sessa oleville ulosottoapulaisille ja muiden paikkakuntien ulosottoviranomaisille saa-
daan kaupungin varoista suorittaa henkilökohtaisena palkkiona perityistä v:n 1954
ja 1955 tulojen perusteella maksuunpantujen kaupungin omien kunnallisverojen jää-
mäeristä ja veronlisäyksistä kolme sadalta. Kaupungin myöntämällä kehotuspalk-
kioilla, joihin myös sisältyy kaupungin kunnallisverojen 1 %:n perimispalkkio, oli
tarkoitettu vaikutus ja niitä on kertomusvuoden aikana maksettu ulosottoviraston
ulosottoapulaisille kaikkiaan 22 897 93 mk, muiden paikkakuntien ulosottoviranomai-
sille suoritettiin vastaavasti 156 790 mk.

Noudattaen jo syksyllä 1960 alulle pantua menetelmää, jonka mukaan määrätyn
vuoden päättyessä vanhentuvat verot toimitetaan uudelleen perittäviksi sanottuna
vuonna, jaettiin kertomusvuoden alussa uudelleen perittäviksi kaikki v:n 1955 ne
perimiskortit, joiden maksuvelvollisten osoitteet olivat tiedossa. Tuntemattoman
osoitteen tähden palautetut kortit lähetettiin poliisilaitoksen osoitetoimistoon osoit-
teiden tarkistamista varten tai toimitettiin Suomen Henkikirjoittajayhdistyksen
kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti ko. yhdistykselle osoitteiden selvittelyä var-
ten. Yhdistykselle toimitetusta kaikkiaan 3 281 tiedustelusta saatiin osoitteet selvi-
tetyiksi 1 076 tapauksessa.

Myös muita perinnän tehostamiskeinoja jatkettiin. Kun edellisenä vuonna viras-
ton toimesta toimitettiin kaupunginhallituksen asiamiestoimistolle 450 maksuvelvol-
lista koskevaa konkurssipyyntöä edelleen hoidettaviksi, vastaava luku kertomus-
vuonna oli 822. Asiamiestoimiston toimenpiteet näiden toimeksiantojen perusteella
tuottivat kertomusvuonna yhteensä 25 301 603 mk, johon myös sisältyvät ne tapa-
ukset, joissa asiamiestoimisto yhtyi valtiovarainministeriön perimistöimiston vireille
panemiin konkursseihin.

Uudelleenperinnän kautta oli kertomusvuoden loppuun mennessä kertynyt kun-
nallisveroja seuraavasti:

Vuosi	mk
1954	14 609 784
1955	16 667 452
1956	938 017
1957	563 089
1958	301 677
Yhteensä	33 080 019

Näihin lukuihin eivät sisälly asiamiestoimiston toimesta konkurssitoimenpiteiden kautta kertyneet varat.

Sakko- ja korvausasioita saapui keskusosastolle 56 620 (48 656), joista 40 527 (35 686) toimitettiin edelleen rikostuomioiden täytäntöönpano-osastolle sekä 16 093 (12 970) esikaupunki- ja palkanulosmittausosastolle. Edellinen tilitti keskusosastolle sakkoja ja korvauksia yhteensä 101 086 674 (100 042 726) mk ja jälkimmäinen 53 087 676 (43 110 969) mk, yhteensä 154 174 350 (143 153 695) mk.

Vapausrangaistuksen täytäntöönpanoasioita saapui keskusosastolle yhteensä 1 128 (943), joista 868 (775) toimitettiin edelleen rikostuomioiden täytäntöönpano-osastolle sekä 260 (168) esikaupunki- ja palkanulosmittausosastolle.

Tiedoksiannettavia haasteita saapui keskusosastolle 6 601 (5 501) ja asiakirjoja 5 251 (3 586), jotka kaikki toimitettiin edelleen esikaupunki- ja palkanulosmittausosastolle.

Viraston kirjaamon kautta vuoden aikana lähteneistä postilähetyksistä oli yksityisoikeudellisten saatavain osastoon kuuluvia 458 (339), verosaatavainosastoon 1 018 (962), rikostuomioiden täytäntöönpano-osastoon 2 653 (2 617), esikaupunki- ja palkanulosmittausosastoon 3 206 (3 060) sekä keskusosastoon kuuluvia 78 444 (78 790) ja ulosottoapulaisten maksukehotuksia 147 631 (143 191), yhteensä 233 410 (228 959).

Yksityisoikeudellisten saatavain osasto. Kertomusvuonna osasto sai käsiteltäväkseen kaikkiaan 7 616 (7 115) asiaa, eli 70.1 (70.2) % virastoon saapuneesta yksityisoikeudellisten asiain määrästä. Lähes puolet kaikista tilityksistä koski ulosottoasioita, joiden täytäntöönpano edellyttää jatkuvia ja toistuvia perimistoimenpiteitä. Kertomusvuonna suoritettiin 531 (594) häätöä ja pakkohuuto-kauppoja pidettiin 196 (93).

Versaatavain osaston toimesta perittiin kertomusvuonna veroja seuraavasti:

	Maksuerä	mk
Helsingin kaupungin antamista tehtävistä	24 862 (33 019)	274 593 822 (448 785 179)
Valtion antamista tehtävistä	33 536 (35 874)	1 048 526 758 (940 569 040)
Seurakuntien antamista tehtävistä	13 641 (34 202)	48 193 925 (118 266 592)
Sekalaisia veroja ja maksuja	8 847 (6 893)	42 447 833 (50 709 396)
Muilta paikkakunnilta tulleita tehtäviä	30 378 (12 284)	140 497 835 (98 426 645)
Yhteensä	111 264 (122 272)	1 554 260 173 (1 656 756 852)

Rikostuomioiden täytäntöönpano-osastolle saapui kertomusvuonna uusia sakko- ja korvausasioita: Uudenmaan lääninhallitukselta 36 746 (32 234), muilta lääninhallituksilta 3 781 (3 452) eli yhteensä 40 527 (35 686).

Sakkoja ja korvauksia perittiin: Uudenmaan lääninhallitukselta saapuneita 18 945 (17 697) erää, yhteensä 93 171 091 (93 222 137) mk, muilta lääninhallituksilta saapuneita 1 231 (1 249) erää, yhteensä 7 915 583 (6 820 589) mk. Yhteensä 20 176 (18 946) erää ja 101 086 674 (100 042 726) mk.

Näihin lukuihin sisältyi myös korvauksien osamaksuja, etukäteen suoritettuja ja Poliisisanomien tiedotusten perusteella vastaanotettuja sakko- ja korvaussuorituksia.

Sakkoluettelonotteita lähetettiin vankiloihin täytäntöönpantaviksi 1 224 (1 311). Tuomittuja passitettiin vankilaan sakkojaan sovittamaan 555 (474).

Varattomuuden, tuntemattoman osoitteen ja muiden syiden perusteella palautettiin kertomusvuonna sakkoluettelonotteita Uudenmaan lääninhallitukselle 15 556 (11 430), muille lääninhallituksille 2 309 (1 890), yhteensä 17 865 (13 320).

Rangaistusluettelonotteita saapui osastolle 868 (775). Tuomittuja saatettiin vapausrangaistustaan kärsimään 394 (343). Lääninhallituksille palautettiin osoitteen tuntemattomuuden tai muiden syiden perusteella 414 (399) asiaa sekä täytäntöönpanematta jäi vuoden päättyessä 70 (54).

Esikaupunki- ja palkanulosmittausosastolle saapui yksityisoikeudellisia toimeksiantoja kaikkiaan 3 249 (3 012), mikä oli 29.9 (29.8) % virastoon saapuneista yksityisoikeudellisista toimeksiannoista. Huutokauppoja pidettiin kertomusvuonna osaston toimesta 46 (80) ja häätöjä toimitettiin 114 (124).

Veroja perittiin seuraavasti:

	Maksueriä	mk
Helsingin kaupungin antamista tehtävistä	11 685 (11 001)	91 531 274 (112 196 295)
Valtion antamista tehtävistä	13 201 (12 575)	230 254 476 (191 614 401)
Seurakuntien antamista tehtävistä	10 086 (14 076)	36 084 862 (44 993 920)
Sekalaisista veroista ja maksuista	4 747 (2 990)	20 139 270 (15 452 982)
Muilta paikkakunnilta tulleista tehtävistä	6 996 (5 640)	34 868 869 (25 746 221)
	<hr/>	<hr/>
	Yhteensä 46 715 (46 282)	412 878 751 (390 003 819)

Lisäksi osastolla hoidettiin verojen ja maksujen ulosmittausta palkasta ja eläkkeestä myös verosaatavain osaston osalta, milloin täyttä suoritusta ei saatu yhdestä palkka- tai eläke-erästä. Palkanulosmittausryhmä peri veroja ja maksuja kaikkiaan 26 856 (32 504) erässä.

Osasto sai uusia sakko- ja korvausasioita Uudenmaan lääninhallitukselta 14 962 (12 053) kpl ja muilta lääninhallituksilta 1 131 (917) kpl, yhteensä 16 093 (12 970)kpl.

Sakkoja ja korvauksia perittiin: Uudenmaan lääninhallitukselta saapuneita 10 876 (8 831) erässä 48 290 010 (39 813 020) mk, muilta lääninhallituksilta saapuneita 795 (661) erässä 4 797 666 (3 297 949) mk, yhteensä 11 671 erässä 53 087 676mk.

Näihin lukuihin sisältyi myös korvauksien osamaksuja sekä etukäteen suoritettuja ja Poliisisanomien kuulutusten perusteella vastaanotettuja sakko- ja korvaussuorituksia.

Sakkoluettelonotteita lähetettiin vankiloihin täytäntöön pantaviksi 225 (291). Tuomittuja passitettiin vankilaan sakkojaan sovittamaan 55 (104).

Varattomuuden, osoitteen tuntemattomuuden ja muiden syiden perusteella palautettiin Uudenmaan lääninhallitukselle 4 163 (2 699) ja muille lääninhallituksille 448 (318), eli yhteensä 4 611 (3 017) asiaa.

Rangaistusluettelonotteita saapui osastolle 260 (168) ja niistä panttiin täytäntöön 242 (123). Toimitettavia haasteita saapui osastolle 6 601 (5 501) ja tiedoksiannettavia asiakirjoja saapui 5 251 (3 586).
